

Itt az év vége, az ősz vége,
az egyre növekvő sötétség vége.
A decemberi napfordulóval kezdődik a tél,
az égen megszületik a fény,
szívünkben a szeretet.
Boldog, békés karácsonyt!

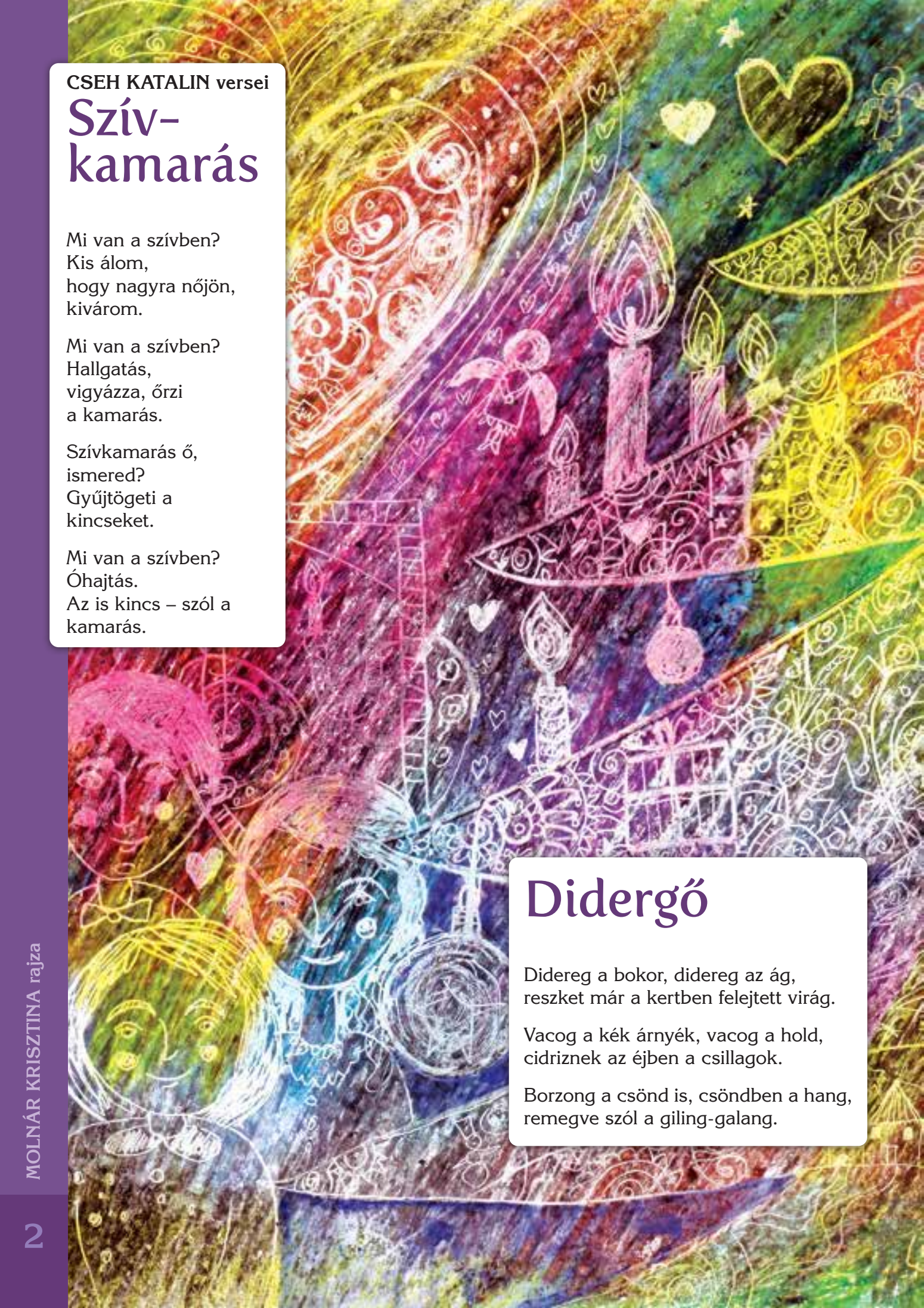
NAPSUGÁR

12.

GYERMEKIRODALMI LAP • LXIV. ÉVFOLYAM • 714. SZÁM

2020. DECEMBER

CSEH KATALIN versei

Szív- kamarás

Mi van a szívben?
Kis álom,
hogy nagyra nőjön,
kivárom.

Mi van a szívben?
Hallgatás,
vigyázza, őrzi
a kamarás.

Szív-kamarás ő,
ismered?
Gyűjtögeti a
kincseket.

Mi van a szívben?
Óhajtás.
Az is kincs – szól a
kamarás.

Didergő

Didereg a bokor, didereg az ág,
reszket már a kertben felejtett virág.

Vacog a kék árnyék, vacog a hold,
cidriznek az éjben a csillagok.

Borzong a csönd is, csöndben a hang,
remegve szól a giling-galang.

Mi van a szívben?
Karácsony!
Tőled függ, hogy ott, belül
fehér vagy fekete ünnep lesz.
Örvendezz,
és vigyázz
a tieidre!

NAGYÁLMOS ILDIKÓ

Araszol december

Araszol december szótlán,
süllyed a lába a hóban,
zsebre dugott keze fázik,
citerán csak a szél játszik.

Angyalok hada a mennyben,
énekel halkán, csendben,
pilinkél, sziporkázik,
ablakom kivirágzik.

Citerán csak a szél játszik,
zsebre dugott keze fázik,
süllyed a lába a hóban,
araszol december szótlán.

BALÁZS IMRE JÓZSEF

Intelmek

Alkosd meg királyi koronádat,
Növelj hozzá negyven aranyágot.
Minden ága esztendőnyi légyen,
Minden éke szikrázzon az égen.

Alkosd meg királyi türelemmel,
Építsd békülő, szelíd lélekkel.
Mulandóság ellen esküt ne tégy,
Szavad helyett bizonyosság te légy.

Szívedbe fogadj sok messzi tájat,
Ha sokaság vagy, igazán király vagy.
Ki hozzád jó, fényedben keringjen,
Ki hozzád jó, égi tájban higgyen.

2. rész:

Az idegenek

A hangok a Búza utca irányából hallatszottak, és olyan szokatlanok voltak, hogy a beszélgetők torkában rekedtek a szavak. A gyerekek is abbahagyták a játékot. A sarok mögül selyembe öltözött, törékeny testalkatú nő bukkant elő. Arca félelmet árult el, hosszú, szőke haját szálakra bontotta a szél. Nyomában egy férfi loholt, két gyereket és egy facsemetét vonzott maga után. Az idegenek olyan könnyedén léptek, mintha már-már repülnének. De nem is ez volt a legkülönösebb bennük, hanem a beszédük. Hangjuk hol mélyen, hol magasan szárnyalt. S hogy milyen nyelven beszéltek, azt még a világot járt tudós, a vén Ágost sem tudta megfejteni, hiába vakargatta buzgón a feje búbját. Mire a tér közepére értek, már minden környékbeli a kapuba sereglett csodát látni. A jövevények a bíróhoz fordultak. A nő kétségbeesetten szólt hozzá:

EGYED EMESE

Piacnap

Mit kívánnak, mit kérnek?
Milyen nyelven beszélnek?

Lencse, kása, borsó!
Hallgass, lyukas korsó!

Friss a hurka, friss cipó!
Eladó a kis csikó?

Ejnye, beste szemtelen!
A friss cipót kedvelem!

Minden gyermek
nagy csibész!
Erre lakik a cipész?

Ne csúfolódj, kis kölök!
Megkóstolom, s megnövök!

Erre csizmák s papucsok!
Bocskorvarrást vállalok!

Libamáját vegyenek!
Aki főzte, egye meg!

– Mi re fá, szó lá fisz dó...

Fellegvári Kolos elkerekedett szemmel hallgatta, tanácstalanul vonogatva a vállát.

– Biztosan bajba jutottak, és segítséget akarnak kérni – ugrott Kolos mellé fia, Matyi, nyomában Peti, Gyurka, Sári.

Az idős férfi letette kezéből a facsetetét, s jobb tenyerét mellkasára helyezve, tiszteletteljesen meghajolva szólt:

– Dó re mi, szi lá fá, szó re mi dó...

Rövidesen gyerekei is bele-belekornyikáltak, föl-le szállkostak a dó, re, mi, fá, szó, lá, szi, dók.

– Így nem sokra megyünk, nem értjük egymást – mondta Matyi.

– Van egy ötletem – rukkolt elő Sári. – Mutogassák el, hogy mit szeretnének. Gyertek, értelessük meg velük, mire is gondolunk.

Sári, Matyi, Gyurka és Peti testbeszéddel adták elő mondandójukat. Az idegenek egyből megértették őket, és hasonlóképpen válaszoltak. Olyan volt, mint egy néma színjáték. A végén Matyi tolmácsolta történetüket:

– A vándorok azt mesélik, hogy hazátlanokká váltak, és menekülnek üldözőik elől. Életveszélyben vannak. Országuk egy magas fennsíkon volt, ahová lehalatszott a szférák zenéje. Ezért csak a zene nyelvét beszélik, ahogy ők mondják: énekelik. Boldogan éltek a világtól elzárt szülőföldjükön mindaddig, amíg Kőzúzó Kúnó, a hírhedt kőkitermelő el nem hordta alóluk a hegyet. Kőzúzó Kúnó kinézetre is förtelmes: a kőfejtéstől és malterkeveréstől rárakódott kőpor és gipsz az izzadsággal keveredve megkötött a bőrén, és vastag, páncél-szerű burokkal fedte be. Amikor rájuk bukkant, és meghallotta éneküket, elhatározta, hogy sorra beépíti őket jövőendő várai falába, hogy a várak zenéljenek is, és meg hozzák számára a rég áhított világhírt. Alig tudtak megszökni előle. Kitartóan üldözi őket. Menedékért fordulnak hozzánk.

Fellegvári Kolos gondolkodóba esett, és néhány pillanaton belül meghozta a döntést:

– Azzal a feltétellel maradhatnak, ha megtanulják a nyelvünket. S mondják meg, mihez értenek, mivel fogják megkeresni a kenyerüket – mondta.

– Segítünk nekik, hogy minél gyorsabban megtanulják nyelvünket. Cserében ők is tanítsanak meg bennünket énekelni – állt elő az ötlettel Matyi.

– Én is szeretnék énekelni! Én is, én is... – lelkesedtek a gyerekek.

A bíró rábólintott, és átmeneti lakhelyül felajánlotta az üldözötteknek a városháza egyik üres, térre néző szobáját.

A jövevények hálásan mosolyogtak. A férfi ezután elmutogatta, hogy szeretné elültetni facsetetét. Kolos ásót hozatott, gödröt ásott a tér közepére, majd belehelyezte a facsetetét. A gyerekek vízért szaladtak, és jól meglocsolták a tövét.

(Januárban folytatjuk.)

LACZKÓ VASS RÓBERT

Messziről szalajtott ének

Nincs a városnak semmi gondja,
piaca, boltja roskadásig.
Amit sokall az egyik, arra
dörzsölten alkuszik a másik.

Köszörűnél is gyorsabban jár
a kofák félelmetes nyelve,
nézd, a csöppség a cukormázba
könyéig beletenyernelne.

Csillog-villog a gyöngyös párta,
kendervászon feszül a szélnek,
legényemberek leányálmot
adnak, vesznek, csereberélnek.

Napszentületig* a zsvajnak
maguktól véget se vetnének,
ha nem riasztaná meg őket
egy messziről szalajtott ének.

Útcára penderített árvák
szíve tájáról száll e dallam,
Déva várától Kolozsvárig
éneklük, fújják szakadatlan.

*napszentület: naplemente

Csali- mese

Egyszer volt, hol nem volt, hetedhét országon is túl, ahol a kurtafarkú malac túr, vagyis Csíkszentmadarason, Kolozsvárott, Jászkiséren vagy épp Érmindszenten, volt egyszer egy család: apa, anya, fia, lánya.

Történt egyszer, hogy ez az anya-apa-fia-lánya karácsony napjára ébredt. És láss csudát, egyikük se fordult a falnak. Szépen kiugrottak az ágyból, bevánszorogtak a fürdőszobába, libasorban!, mert csak egy fürdőszoba akadt a lakásban, udvariasan előreengedték, akinek a legjobban kellett pisilni, aztán fogat is mostak, meg arcot is, meg feneket is, meg kezet is, elvégre szent napra virradt, aztán kimentek a konyhába, az egyik megterített, a másik megfőzte a lány tojást, a harmadik zöldséget, kenyeret vágott, a negyediknek fülig ért a szája, és mikor minden kész volt, megreggeliztek, és uram egek!, senki sem kapdosta elő reggeli közben a telóját, hogy mit is ír a hogyishíjják, utána valaki elmosogatott, valaki elrakta az elrakandókat, apa-meg-a-fia kiment az előszobába, vette a jó időben beszerzett, igazi fából való fenyőfát meg a fejszét, ügyesen lehántotta a fölösleget a törzsről, hogy beférjen a tartóba, aztán óva-

tosan bevitte a nagyszobába, a mindenkori helyére, aztán feltakarította a forgácsot az előszobában, közben anya-meg-a-lánya előszedte a stelázsin szendergő díszeket, bevitte a fához, nem fogjátok elhinni!, együtt feldíszítették a fát, nevetgéltek, szomorkodtak egy-egy gömbmatuzsálemhez, csodavén kéményseprőhöz tapadt történeten, és senki se lopózott el Halflife-ozni, messzendzselni, recepteket falni, híreket nézni, senkit sem érdekelt, mit üzen éppen az elnök, a prépost, a király, a jútúber, a forradalmár, a kápoposztár, egytől egyig felaggattak-csíptettek-ragasztottak minden díszet, aztán feltettek valami furcsa karácsonyi muzsikát, amitől az embert a hideg is kirázza, de őket, hiszitek-e?, nem rázta ki, még énekeltek meg táncoltak is, amíg korigni kezdett a gyomruk, no, hát ilyenkor mit lehet tenni, megint a konyhának vették az irányt, kés villant, láng lobbant, serpenyő koppant, víz zubogott, ínycsiklandó illat lebbent a kezük alól, ilyen finomat sem ettek már évek óta, mind a negyven ujjukat megnyalták utána keresztül-kasul, és a nagy ujjnyalogatás közepette mosogatasra is jutott idő megint!, utána előkapták a kedvenc társasjátékaikat és szócsatáztak, vár-

csatáztak, honfoglaltak, hódítottak estig, persze közben megjött az Angyal, aki mindig csak arra vár, hogy a jóemberek ne figyeljenek már olyan árgus szemmel, hogy mikor is érkezik, de ezek a fránya jóemberek általában nagyon figyelnek, egymásra is, az Angyalra is, ezért az Angyal most ítóra örült, hogy végre jó figyelmetlenek és ő csukafejessel, síppal-dobbal is érkezhetett, a kutya se figyelt fel, ja, kutya nem is volt, de lehetett volna, szóval az Angyal besuvasztotta az ajándékokat a fa alá, összesen négyet, anyának egyet, apának egyet, fiúnak egyet, lánynak egyet, hihetetlen, mi?, aztán a csengő hangja kipukkasztotta a csendes nagyszoba-homályt, mire anyapa-lánya-fia kezében megállt a kocka, a bábu, a kártya, a tábla, és egy emberként berontottak a nagyszobába, ahol már persze, hogy égtek a gyertyák, pedig százszor

mondta a szomszéd, hogy ez tűzveszélyes, és különben is, minek karácsonyfa, és ott örültek, még egy-egy könnycsepp is megcsillant itt-ott, na jó, ez már akkora ordas hazugság, hogy akár igaz is lehet, aztán kibontották az ajándékokat, szépen megköszönték, egymásnak is, az Angyalnak is, a Jóistennek is, kinek mit, utána még beszélgettek egy kicsit, aztán mindenki lefeküdt, és aludt, mint zsákban a krumpli.

Boldog karácsonyt, világ! S aki nem hiszi, járjon utána.

Szántai János

Csalimeséjéből vakációra mentek a pontok. Így bizony nehéz egyszuszra végigolvasni. Tegyel pontot oda, ahová szerinted kívánczna! Írd meg a Napsugárnak, hogy ponttal vagy anélkül jobb ez a mese!

KISS LEHEL

Képkeret

Párás ablakunkra szívecskét töröltem, s most a szívecskémbe van az egész utca. Nini! Belépett egy kukázó a képbe, lába mellett szunnyad két szatyornyos cucca. A cicához beszél. Most a verebekhez. Jaj, most idefordul! Biztos észrevett! Hirtelen nagy cseppek indulnak lefelé: némán szétfolyik a szíves képkeret.

BERTÓTI JOHANNA

Idebent

Idebent minden más, mint odakinn: színes minden, mint egy színes magazin, nem ugat meg soha a szomszéd kutya, nem tülköl fülembe több tucat dudu. Idebent olyan béke van, hogy csuda!

Itt senki sem vesz semmit sem zokon, jól viselkedik minden egyes rokon, és én sem nyafogok, mert nincs rá okom. Jézuska a macimmal játszik a jászolban, legbelül, a szívemben, mindig karácsony van.

BAJOR ANDOR

KÖD

Mindenki tudja, hogy a világ megváltozik a ködben. A közelség is láthatatlanná tesz, a színeket utálatos szürkesség nyeli el, az útmenti fa veszedelemnek tűnik, a szakadék járható útnak.

Egy ismerősöm a ködben hétfejű sárkánynak nézett egy szamarat. Csak amikor a szamár a közvetlen közelből ordítani kezdett, akkor tűnt el a hét fej, és nőtt helyettük két becsületes számárfül. Holott úgy tudjuk, hogy a szamár eltűnik a ködben, mert ehhez neki is elegendő esze van.

De hogy milyen a köd valójában, azt csak az tudja, aki belegabalyodott. Viszont hiába mondja és bökdös feléje, úgyse látja és hallja senki. Legfennebb a nyomában haladó gyaníthatja, hogy történik előtte valami. De hiheti tréfának, és hiheti hősi erőfeszítésnek, mintha valaki a szürkére sűrűsödött levegőben pusztá két karjával repülni akarna.

Egyik barátommal jártuk meg a hegyekben. Úgy szállt reánk a köd, mintha hirtelen hamut kotortak volna ki az égből.

Először még mulatságos is volt.

– Laci – mondtam a barátomnak –, állj meg, mert nem látlak.

Laci erre azt mormogta, hogy én mentem előre.

Tulajdonképpen egy vonalban álltunk, egymástól néhány méternyire.

Meg kellett egyeznünk, hogy ki menjen elől. Előbb én bandukoltam, tapogatóztam, gyanítottam az ösvényt.

– Te, vigyázz, mert ott szakadék van! – kiáltott Laci.

Erre visszafordultam, és csak annyit sejtettem, hogy a barátom eltűnt egy gödörben.

– Mondtam, hogy szakadék van – tápáskodott föl –, a ködben csak oda léphet az ember, ahova lehet.

Holott az ember a tiszta időben lép oda, ahova lehet. Ködben oda lép, ahova nem lehet és nem akar. De ezen nem kívántam vitatkozni.

– Most én megyek elől – mondta Laci, és azonnal el is tűnt. – Várj – kiáltott a hátam mögül –, megnézem, hogy lehet-e járni. – Azzal megindult visszafelé.

– Legalább köszönj el, ha hazamész – szóltam rá elkeseredetten.

De alig telt el egy fél perc, és hirtelen szembejött.

– Nem tudom – mondtam feddően –, miért jársz annyit körülöttem, tán nem teszszik valami?

Laci erre megmérgeződött.

Azt magyarázta, hogy közben előre loholtam, aztán megfordultam. Azért találkoztunk. És még hozzátette, hogy nem ártana tudni, merre van itt észak.

– Itt egyáltalán nincs észak – vettem el az ajánlatot.

– Akkor is jó volna tudni, hogy merre van – macskodott a barátom.

Erre kifejtettem a véleményemet. Tiszta időben mindig van észak. Az erdőben is ott van az észak,

megmohosodnak tőle a fák. Éjszaka is van észak, akörül parkol a Göncölszekér. Mindig és mindenütt van észak, kivéve a ködöt. Mert a ködben az egyetlen irány a köd.

Lacinak nemigen tetszett a földrajzlecke. Tovább dohogott, zsörtölődött, kereste az elveszett égtájakat.

Útőbb a zsebét is kotorta, mintha egy óvatlan pillanatban belegyűrte volna északot.

– Minek kell neked annyira az az észak – kérdeztem mérgesen –, eddig anélkül is ember voltál!

Laci erre komoran bevallotta.

– Elöl szakadék van. És tudom, hogy északra nincs szakadék.

Kissé megijedtem, aztán elgondolkodtam.

– Elég, ha megleljük, hogy hol nincs szakadék. És az lesz nekünk az észak.

Elindultunk jobbra, óvatosan, de pár lépés múlva nem volt út. A lehajított kavics nem is koppant, talán azóta is zuhan.

Aztán próbáltuk balra, ott rövidesen befejeződött a tér. Csak a köd volt a bakancsunk alatt.

És mélység volt elöl-hátul, akármerre tapogatóztunk.

– Mit csinál az okos ember a ködben? – kérdeztem barátomat kétségbeesetten.

– Nézd – felelte ő –, neked megmondom az igazat. Okos ember nem indul el a ködben.

– De ha már elindult?!

Töprengett.

– Nem tudom – mondta –, ebben nem látok tisztán...

– Hát persze – hagytam reá. – Persze, hogy nem látsz tisztán. Ebben a ködben!

Végül is leültünk. Vártuk a napot, az északot vagy a fagyhalált. Mert hideg is volt, cudarul.

De a fagyhalál se jött. Valószínűleg elindult, aztán úgy eltévedt, hogy egy szakadékban kötött ki.

Közben fel-feltűnedezett a nap. Előbb mint egy ezüstitányér, aztán mint a hunyorgó parázs.

Hirtelen lebbent el rólunk a szürkesség, és fürödtünk a vakító fényben. Pár lépésre az úttól, egy magányos szikla tetején ültünk.

Ha nincs köd, nem tudtunk volna a tetejébe kapaszkodni. Kész csoda, hogy nem zuhantunk a keresett ösvényre.

OSCAR WILDE

A boldog herceg

LÁSZLÓ NOÉMI átírata

A város szívében, magas talapzaton, tetőtől talpig arannyal borítva állt a boldog herceg szobra. Két szemüregében egy-egy zafír, kardja markolatán rubinkő, ajkán mosoly.

– Lám, lám, a boldog herceg! Nem sír, nem nyafog, látod? – mondták az anyukák.

– De jó, hogy akad, aki mindig boldog! – gondolta egy nyüzött vándor.

– Olyan, mint egy angyal! – mondták az iskolából kiviharzó gyerekek.

– Honnan tudjátok? – kérdezte a tanító.

– Nem láttatok még angyalt!

– Dehogynem, álmunkban! – felelték a kicsik.

Egy estén apró fecske érkezett a városba. Társai elrepültek Egyiptom felé, ő húzta még az időt. Szerelmes volt a folyóparton lengedező, karcsú nádszálba. Egész nyáron körülötte röpködött, udvarolt neki,

a nádszál kecsesen hajladozott a szélben. Társai elrepültek, ő tovább udvarolt. De minthogy Nádszál kisasszony soha egy szót sem szólt, és helyéről a világért el nem mozdult, a fecske gondolkodóba esett.

– Vándormadár létemre nem köthetem földhöz magam! Röpkülnöm kell, akkor is, ha nem jössz velem! – mondta egy őszi hajnalon szíve hölgyének, és a levegőbe emelkedett.

Estére a városba ért. Szállást keresve megakadt a szeme a főtér fölé magasodó szobron.

– Tökéletes – gondolta –, innen az egész környéket belátom! És a boldog herceg lábánál letelepedett. Álmos szemmel nézte arany hálószobáját, és már épp elaludt volna, amikor vízcsepp koppant a fején.

– Fura – gondolta –, sehol egy felhő, mégis esik!

Az első vízcseppet második és harmadik követte. Csodálkozott a fecske, miféle szobor az ilyen, ami esőtől sem véd. Fölnézett a szoborra, akkor látta, hogy a szeméből patakszik a könny.

– Ki vagy? – kérdezte.

– A boldog herceg.

– Akkor miért sírsz? Teljesen eláztattál!

– Hajdanán ember voltam – mondta a szobor. – Díszes kastélyban éltem, nem tudtam, mi a könny. Napközben sétáltam, esténként báloztam. Fogalmam sem volt, miféle világ húzódik kertem falain túl. Alattvalóim Boldog Hercegnek hívtak, így éltem, így haltam meg, amikor eljött az idő. De holtomban fölkerültem ide, és annyi boldogtalan embert látok, hogy állandóan

sírok miatta. A város szélén van egy házikó, az ablaka nyitva. Bent egy szegény asszony ül, fényes báli ruhát varr. Mögötte, az ágyban, kisfia fekszik. Lázas, narancsért könyörög. De az anyja csak vizet tud adni neki. Kedves fecske, vidd el nekik kardmarkolatomról a rubintot!

– Nem vihetem – mondta a fecske –, társaim várnak Egyiptomban.

– Egyetlen napot maradj még! – kérte a herceg. – Annyira beteg a kisfiú, az édesanyja annyira szomorú!

– Nagyon hideg van már – mondta a fecske –, de itt maradok, segítek neked.

A fecske kipattintotta a vörösen szikrázó drágakövet a herceg kardmarkolatából, és elrepült vele.

A távoli házikóban a kisfiú lázasan forgolódott az ágyon, édesanyja az asztalra borulva aludt. A fecske berepült az ablakon, és az asztalon heverő gyúszú mellé tette a rubintot. Utána az ágyhoz röpt, szárnyával a kisfiú égő homlokát legyezte, aki a jóleső hűvös hatására elaludt. A fecske visszarepült a boldog herceghez, és elmesélte neki, mit végzett.

– Különös – mondta a herceg –, mintha valami melegítene belülről, pedig valóban nagyon hideg van!

– A jó cselekedet érzése az – mondta neki a fecske. Fejét a szárnya alá dugta, és elaludt.

– Ma Egyiptomba repülök – mondta a hercegnek másnap reggel, és fázósan összehúzta a szárnyát maga körül.

– Maradj még egy napot velem! – kérte a herceg. – Amott egy nyomorúságos padlásszobában fiatal író látok. Színdarabot ígért a színigazgatónak, de hidegtől elgémberedett ujjai nem engedelmessédeknek neki, arca sápadt, ő maga szédül. Kandallójában nincs tűz, három napja egy falatot sem evett.

– Maradok – mondta a fecske. – Neki is rubintot vigyek?

– Nincs már rubintom. De itt a szemüregben ülő két zafír. Vedd ki az egyiket, vidd el neki.

A fecske egy ideig ellenkezett, de a herceg nem engedett, így kiemelte az egyik zafírt, és elröpt a padlásszoba felé. A fiatal író üres papírjaira borulva aludt. A fecske az asztalon heverő toll mellé tette a zafírt. Visszarepült a herceghez.

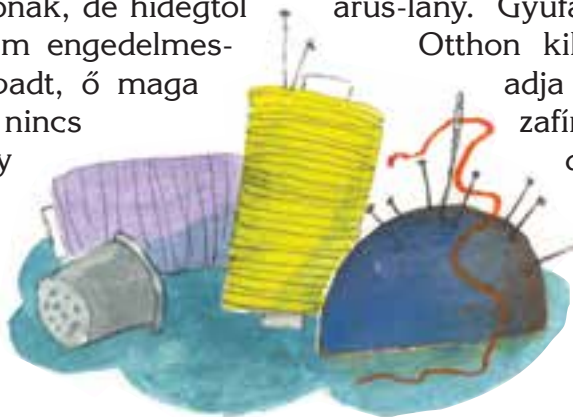
– Itt az idő, hogy elbúcsúzzunk egymástól!

– Maradj még egy napot velem!

– Közeledik a tél, nemsokára havazik – mondta a fecske. Most már igazán indulnom kell Egyiptomba. Hozok neked új rubintot, új zafírt, szebbet, mint a régi!

– Nézd csak, a téren ül egy kis gyufa-árus-lány. Gyufáit a csatornába ejtette. Otthon kikap, ha portékáját nem adja el. Vidd el neki a másik zafírt, akkor nem esik bántódása.

– Maradok – mondta a fecske –, de a zafírt nem veszem ki. Semmit sem látsz majd!

– Tedd, amit mondok – sürgette a herceg.

A fecske kiemelte helyéről a másik zafírt, elrepült vele, és a gyufaárus-lány kezébe rejtette. A kislány boldogan szaladt haza a szép, tengerzöld üvegdarabbal. A fecske visszarepült a herceghez.

– Semmit sem látsz – mondta neki. – Most már melletted maradsz.

A fecske a herceg vállára ült, és távoli vidékek csodáiról mesélt neki.

– Kedves fecske – mondta a herceg –, elbűvölően mesélsz. De semmi sem titokzatosabb a szenvedésnél. Röpülj a város fölé, és mondd el nekem, mit látsz.

A fecske elröpült, és látta, hogyan vigadnak a bőségben élők, hogyan tengődnek a szűkölködők.

Amikor hallott a város szegényeiről, a herceg arra kérte a fecskét, hogy a testét borító aranyfüst-lapokat vigye el az éhezőknek. A fecske lefejtette a herceg szobráról a finom aranylemezt, és elvitte, hogy az emberek ételt, ruhát, tűzifát vásároljanak belőle.

Eljött a tél, a hó, a fagy. A fecske egyre jobban fázott, de képtelen volt a herceget elhagyni. Morzsát szedgetett, hogy éhen ne vesszen, és sűrűn csapkodott szárnyával, hogy meg ne fagyjon. De a tél dermedt erejével szemben tehetetlen volt. A herceg vállára repült, és búcsút vett tőle.

– Örülök, hogy végre Egyiptomba indulsz. Túl sokáig maradtál! – mondta a herceg.

– Nem Egyiptomba megyek – mondta a fecske – hanem a túlvilágra. Ez is csak egyfajta álom! – súgta, és a herceg lábához zuhant. A szobor mélyen ülő ólomszíve kettérepedt. Biztosan a rettentő hideg miatt.

Egy napon a polgármester a főtéren nézelődött, amikor szeme megakadt a boldog herceg szobrán.

– Nocsak – mondta tanácsosainak –, mennyire lerongyolódott a Boldog Herceg! Se rubint, se zafír, az aranyozás is teljesen lekopott róla! Egészen koldus kinézete lett!

– A lábánál halott madár hever – mondta az egyik tanácsos. – Nem engedhetjük, hogy a főtéren madarak járjanak meghalni!

A polgármester parancsára a boldog herceg szobrát még aznap

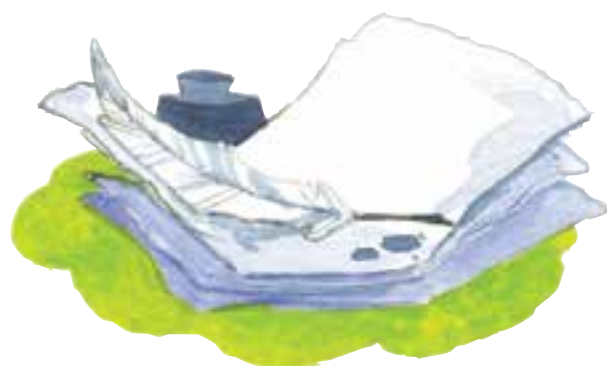
ledöntötték, és elvitték az olvasztóba. Elolvadt a keze, a lába, a feje, a kardja, de a repedt ólomszív sehogy sem akart elolvadni. Az olvasztómester fogta a forró ólomdarabot, és kidobta a szemétdombra. Ott épp egy halott fecske apró teste mellé került.

A mennyországban a Mindenség Atyja így szólt angyalaihoz:

– Hozzatok el nekem a város két legértékesebb kincsét!

Az angyalok egy ólomszívvvel és egy madár tetemével tértek vissza.

– Jól választottatok – mondta angyalainak az Úr. – E kis madár a Paradicsomban trillázik majd, a herceg pedig örökre engem dicsér ragyogó, égi városomban.

BALAJTHY FERENC versei

Őszapó

Ezüstszerű, mégse agg az őszapó,
magot keres magának a föld alól.
Kicsi csőre, apró szeme fekete,
ha elbújik, senki észre ne vegye!

Csonttollú

Szürke, bóbitás a csonttollú madár,
bokrok között száraz faágakra száll.
Száll ide, száll oda, bóbitája leng,
míg a levelek közt a fény feldereng.

Feketerigó

Városlakó lett sok feketerigó,
tömbházak és fák közt élni mégis jó!
Korom éghez szép, fekete toll illik,
fényes frakkjukat a varjak irigylik.

Meggyvágó

Morcos madár a meggyvágó,
nem kell neki csoki, rágó!
Csőrével az érett meggyet vágja,
még a harkály is csak őt csodálja!

GUBA-KEREKES
ZSÚZSA
rajza

A két hattyú

2. rész

A két testvér izgatottan olvasta az üzenetet:

– A fejedelem udvarában van egy kerek tó, ha abba belemártjátok a tollakat, újra hattyúkká válhatunk. Segítsetek még egyszer!

A fiúk elhatározták, hogy elmennek a fejedelemhez. Nagybátyjuktól féltek engedélyt kérni, ezért titokban gyalog indultak útnak. Mentek hegyen-völgyön át, mígnem elértek a palotához.

Gábor öccsének adta az egyik tollat, ha bajban lenne, a toll majd írni fog.

Összeszedte minden bátorságát és bekérezkedett a fejedelem elé.

– No, te legény, mi kéne, ha volna? – szólt türelmetlenül a fejedelem.

– Felséges uram, csupán az kéne, ami volt! – kérte igazságtalanul elvett családi örökségét Gábor.

Tetszett a fejedelemnek a vakmerő, eszes fiú, s apródjává fogadta. Így szólt hozzá:

– Hajlandó vagyok a birtokaidat visszaadni, egy feltétellel: úgy beszélj, van a Maros mentén egy csodafa. Senki sem látta még a gyümölcsét. Ha elhozod nekem, tiéd lehet, amit kívánsz.

Gábor megígérte, hogy másnapra ott lesz vele, és elindult, amerre a Maros kanyargott. Esteledett, amikor finom almálatot érzett. Ahogyan körülnézett, két vitézt pillantott meg. Köszönt illendően, és beszédbe elegyedett velük. Meg-

tudta tőlük, hogy ők is a csodafa gyümölcsét keresik.

Egyiküket a török szultán, a másikat az osztrák császár küldte. A török vitézt Ezerszemnek hívták, az osztrákot Ezerfűnek. Mindkettő álnok és fondorlatos

céllal magának akarta a csodatermést, s elveszejteni a többieket. Letelepdedtek mindhárman egy almafa tövébe.

Ezerszem fennhangon bizonygatta, hogy ő mindent meglát, amit más nem. Ezerfűl pedig váltig állította, hogy ő bizony mindent meghall, amit más nem. Gábor nem törődött a dicsekvő vitézekkel, nagyon éhes volt, s mivel a gyümölcsöt igen szerette, leszedett egy pónyik* almát a fáról, és jóízűen eszegette. Mikor a hetedik almát is megette, éjfél lett.

Fuvallat szállt feléjük, s a vitézek anélkül, hogy láttak vagy hallottak volna bármit, nyomban elaludtak. Gábor szeme is már-már lecsukódott, de a hattyútoll eléugrott a tarisznyából, és jól megpiszkálta az orrhegyét. Erre nagyot tüszentett, és magához tért a kábulatból. Mit látnak szemei:

Ahajt* a tisztáson kerekedik egyszerűen egy ragyogó csodafa. Ágain szikrázó gyémánt bingyók*. A tündöklő virágok lassan gömbbé alakultak, így fénylő aranyalmák csüngtek az ágakon. Gábor óvatosan leszakított egy aranyalmát, és tarisznájába tette.

A fejedelem majd kiugrott bőréből, amikor meglátta a gyönyörű aranyalmát. Nyomban visszaadta a fiúk örökségét, és beengedte őket a kerek tóhoz. Belemártották a tollakat a vízbe. Hát, láss csodát, két gyönyörű tündérlány állt előttük. Megölelték egymást, s hálásan megköszönték a segítséget. Megrázkódtak, hattyúvá változtak, és visszarepültek Tündérországba.

Bethlen Gábor, ha hiszitek, ha nem, de jobb, ha elhiszitek, mert ez úgy igaz, mint hogy a nap süt, Erdély legdicsőbb fejedelme és választott magyar király lett! Bő kenyérű országot, valóságos tündérkertet varázsolt újra Erdélyből. Aranykor volt ez, így írják a krónikák. Virágzott a művészet, pompázott a fejedelmi udvar. A tehetséges szegény gyerekek is járhattak iskolába, mert a nagy fejedelem tudta, hogy nem elég csak vitéznek lenni, de tanulni, olvasni, írni is nagyon fontos.

A hattyútollat pedig magánál tartotta, és rengeteg teendője között mindig volt ideje, hogy leveleit saját kezűleg írja. Mert bizony nagyon szeretett írni.

Nekünk is írt hattyútollával egy kérést, figyeljete: „Énfelőlem jól emlékezni meg ne szűnjetek!”

* Pónyik: régi magyar almafajta, az „erdélyi almák királya”. Gyergyói székely szavak: ahajt – ott, azon a helyen; bingyó – bimbó

KÁNYÁDI SÁNDOR

Ballag már

Ballag már az esztendő,
vissza-visszanézve,
nyomában az öccse jó,
vígán füttyörészve.

Beéri az öreget,
s válláról a terhet
legényesen leveszi,
pedig még csak gyermek.

Lépegetnek szótlanul,
s mikor éjfél eljő,
férfiasan kezét fog
Múlttal a Jövendő.

Rejtvénypályázat

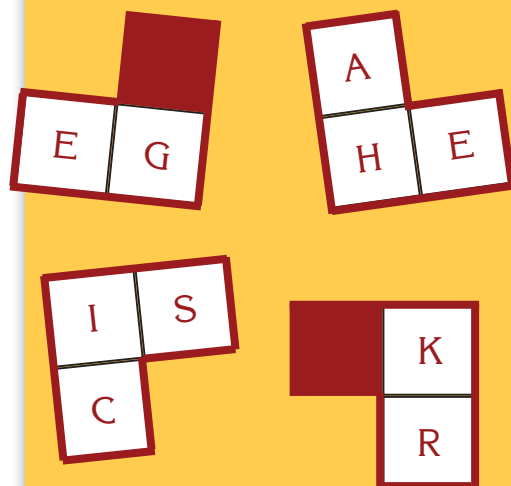
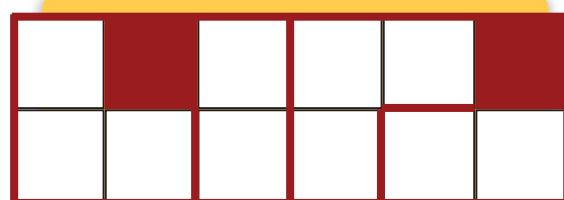
Egy francia szerző híres regényéből való az idézet, amit a pályázati feladat sárga kockái rejtnek. A mozaikos rejtvényből a regény címe is kiderül. Küldd el mindkét megfejtést terjesztőnkkel, hagyományos vagy villámpostán.

A Rejtvénykirály

Mózes Ingrid,
Gyulakuta

Meg- fejtés 1.		Állóvíz Római 50 és 100	Fekete István fecskéje	SOR- KATONA	AKÁR	♥
						K
Hajvég!	Csókai ...					
Létezik	Meg- fejtés 2.					
		Betűvetés				
		Erre kerül a bélyeg				
Kép közepe!			Korzó mással- hangzói			
Hamis			Méter			
TEMA					Hívás magán- hangzói	
Maró anyag						
S			Távolság			
			A tetejére			
Nulla					É	
					Ádám párja	
Lendület (ELÁN)					Év- vég!	
Mister, röv.			Latin köszönés (AVE) Er!			
♥	B			Antal László monog- ramja		

Képzeletben illeszd a helyükre a mozaikdarabokat, és olvasd össze a rajtuk lévő betűket.

VAJNÁR ILONA
rejtvénye

A szeptemberi rejtvénypályázat győztesei:
Antal Kinga, Felsőboldogfalva;
a biharszentjánosi IV.,
a varsolci II. osztály.

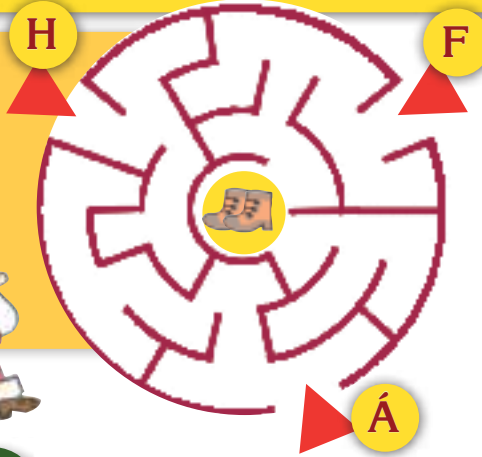
A megfejtéseket
honlapunkon közöljük:
www.napsugar.ro/megfejtések.php

Találd ki!

Karácsony után már egyre több van belőle – mi az?
Az alábbi négy kis rejtvény megfejtését, egy-egy betűt, írd a kockákba...

1	2	3	4

1 Merre induljon a Mikulás, hogy a szépen kitakarított bakancshoz jusson?

– Anya, mit szeretnél karácsonyra? – kérdi a két testvér.
– Két jó gyereket!
– Hurrá, akkor már négyen leszünk! – lelkesedeznek a lurkók.

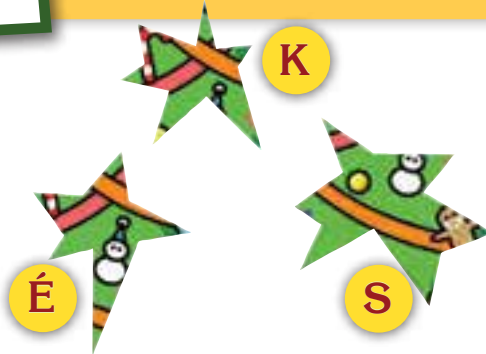
...

– Remélem, nem fogja szorítani az ujjadat az, amit karácsonyra kapsz tőlem – mondja a zsugori a feleségének.
– Jé, gyűrűt kapok?!
– Hát, nem éppen... Gyűszűt!

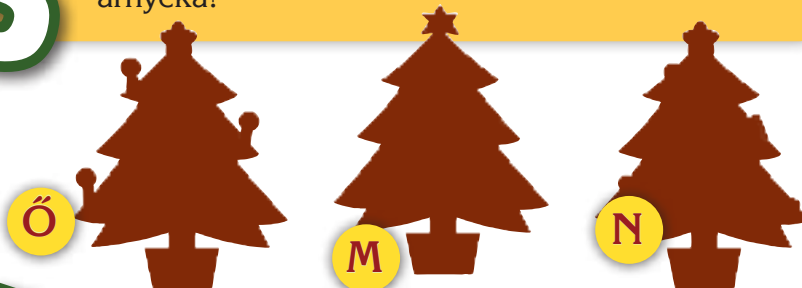
2

Melyik részlet illik pontosan a fehér folt helyére?

3

Melyik az előző feladat karácsonyfájának igazi árnyéka?

4

Ajándéksomagok, karácsonyfadísz – válaszd ki a karácsonyi csendélet felülnézetét.

A Találd ki! rovat novemberi megfejtései

1. Cilinder.
3. Belejön, mint kiskutya az ugatásba.
4. Kiskutyáról volt szó, nem vízilóról, Lacika.

2.

5

A kántáló kislányt és kutyusát ábrázoló rajz 10 apró részletét a Mikulásos rajzon is megtalálhatod.

Keresd meg, hová került:

1. a karácsonyfadísz
2. a ház faláról a téglá
3. kislány szalagja
4. a kislány szája
5. a gitár hangológombja
6. a gitár húrjainak részlete
7. a kutyus füle
8. a kutyus nyakörve
9. a kislány cipőjének felső pereme
10. a kutya mögötti hókupac vonala.

6

Alkoss szavakat az egyforma színű betűkből. Mindenikre szükséged lehet az ünnepi süti-készítéshez.

Ó M Z
K I M
D Á É

7

Két szót írtunk le titkosírással: LEHET és EMBER. A harmadik szót neked kell kiolvasnod.

L E H E T

E M B E R

8

A három számozott rajz közül melyik illik a többiek közé? Figyelj a kezdőbetűkre!

1

2

3

Havonta és év végén díjakat!
sorsolunk ki

A marosvásárhelyi
Dr. Bernády György
Iskola Nyelvőr
Baglyok csapatának
címere

Szólj, szám!

Szó-móka

1. Fázós játék. Keressétek ki a 2. oldalon Cseh Katalin verséből a **fázik** rokon értelmű szavait, és gyűjtsetek ti is néhány „fázós” szót, illetve szólást.

2. Másik versében, ugyanott, Cseh Katalin **szívka-marást** emleget. Kit szolgált régen a **kamarás**, mi volt a dolga, hát a jelképe? A **szívka-marás** vajon mit őrizne, ha lenne ilyen? Milyen **kamrák** vannak a házban, a ház körül? Mit jelent: **kamaraszínház**, **kamarazene**, **ügyvédi kamara**?

3. Szőcs Margit meséjében (4. oldal) van, aki nem tud énekelni, és van, aki csak énekelni tud, ezért kezdetben **testbeszéddel** értekeznek. Keressetek egy magyar és egy idegen szót arra, ha valaki **a kezével „beszél”**. Találjátok meg a színpadi műfaj nevét: 1. amelyikben a beszédnek van a legfontosabb szerepe, 2. amelyikben végig énekelnek, 3. amelyikben énekelnek és beszélnek is, 4. amelyikben csak a test „beszél”.

– Mikor van a legnagyobb hideg?

– Amikor az ember arcára fagy a mosoly.

...

Két kémény beszélget:

– Nagyon fáradt vagyok.

– Akkor dőlj le egy kicsit!

...

– Mi az: vízben van, és motyog?

– Motyogatórongy.

Szeptemberi nyertesünk: a kézdialmási III. osztály.

A megkejtéseket honlapunkon közöljük:

www.napsugar.ro/megkejtések.php

Maszat Művész és a szív rejtelsei

Havonta és év végén díjakat!
sorsolunk ki

Szív. A valóságban nem így néz ki, de leegyszerűsített formában minden gyerek könnyedén lerajzolja a szeretet jelképét.

Rajzolj, fess, ragassz, nyomtass, hajtogass, varrj szívet. Maszat Művész néhány ötletet már kipróbált, ezek közül is válogathatsz, de saját megoldásnak örülnék a legjobban.

Várom a szíveket
a szerkesztő-
ségben!

Szeptemberi nyertesünk: a kolozsvári Apáczai Csere János Líceum IV. B, Bartha Denise tanítónő osztálya (Chesovan Márk rajza).

Kvak és a közép fakopáncs

Szervusztok, kis cimboráim!
PSZT! Álcába bújtam!
Hol lehet a fakopáncs?

Köszönöm a sok szép rajzot, imádlak benneteket! Együtt kis odafigyeléssel is óvhatjuk a természetet, az apró élőlényeket.

Mint mindig, most is elmondom nektek, mennyire fontos télen a madarak etetése. A hideg túléléséhez a madaraknak sokat kell enniük. Emberi segítség nélkül ez sajnos egyre nehezebb. Én minden télen etetem a madarakat. Egyes madarak az almát szeretik, mások a szalonnát, de mindenki kedvence a fekete napraforgómag.

E havi félénk vendégünket is így sikerült megörökítenem nektek, nagyon sok próbálkozás után, álcába bújva. Az öreg kőrtefán van egy kókuszdió-héj, ez a kedvence, csak innen eszik. Kiről van szó? Biztosan felismertétek, fakopáncs ő, a fák doktora.

Méret és szín szerint sokféle fakopáncs létezik. A miénk közepes nagyságú, innen a neve: közép fakopáncs. A madarak osztályába, a harkályfélék családjába tartozik. Európa és Ázsia déli részeinek hegyes, erdős helyeit kedveli. Az erdőirtások miatt a parkokba, fákkal gazdagított kertekbe is beköltözött. A telet is itt tölti, nem vándormadár.

Ő a fák doktora, bár kicsit puhább a csőre, mint társának, a nagy fakopáncsnek. A fakéreg alatt élő hernyókat és bogarakat megtalálja, majd enyhén ragadós nyelvével kiszedi onnan őket. Szívesen fogyasztja a pókokat vagy a fatörzsön sétáló bogarakat is. Figyeljétek, ahogy kiveszi a napraforgómagot, majd benyomja a kőrtefa kérgének repedésébe (1. kép), ott rögzíti, csőrével megtöri a magot (2. kép), majd nyelvével kiszedi a maghúst.

A közép fakopáncs évente egyszer, május végén költ. A hím és a tojó korhadó fa törzsébe szűk bejáratú, apró fészket váj. A féltucat tojáson a két szülő két hétig felváltva kotlik. A fiókák három hetes korukban kirepülnek a fészekből. A szülők rövid ideig még felváltva etetik őket.

3

Rajzolatok
fakopáncsot vagy más
madarat nekem!
A beküldők között matricákat
sorsolunk ki.

Madarunk a Természetvédelmi Világszövetség Vörös Listáján védett, de kihalástól nem veszélyeztetett fajként szerepel. A listán felsorolt fajok megsebzéséért, életének kioltásáért hatalmas pénz-büntetés jár. A természetvédők így őrzik bolygónk élővilágát.

Az ünnepek alatt gondolatok a természet lakóira is, ajándékozhatok finom falatokat nekik. Nekem rajzolhattok fakopáncsot! Kívánok nektek békés, boldog, ajándékban gazdag karácsonyi ünnepeket!

Találkozunk az új esztendőben! Ölellek benneteket, millió puszi!
BRRREKKK!

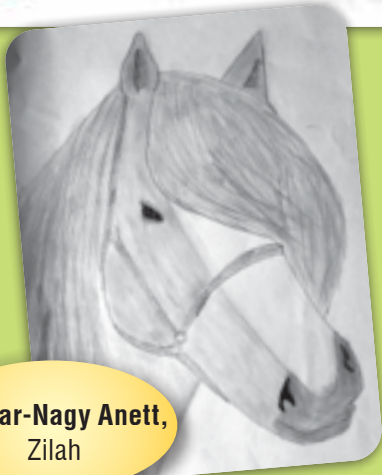
Írta, rajzolta, fényképezte
KOVÁCS RÉKA RHEA

Makkai Nóra,
Marosvásárhely

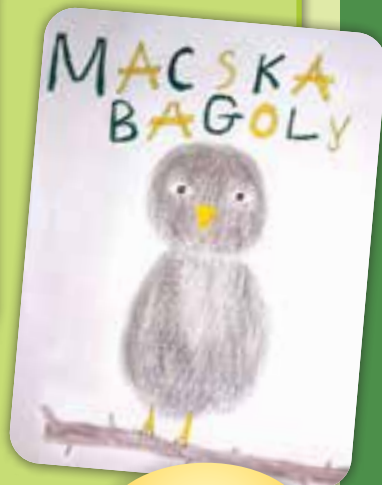
Béres Fanni,
Marosvásárhely

Poenar-Nagy Anett,
Zilah

Molnos Zsófia,
Korond

Jani Abigél,
Sepsibükszád

Az élővilág lámpásai

A keresztény hit szerint karácsonykor Jézus születésével világosság érkezik életünkbe. Ez a téli napforduló pillanata, ekkortól nő a nappal, rövidül az éjszaka. Ez a nap valamennyi vallásban a fény születésének az ünnepe. A fény egyes lények számára létfeltétel, másoknak a párkeresésben, vadászatban, tájékozódásban segít. Az élővilág lámpásai különböző kémiai folyamatok révén világítani képesek.

Karácsonyi égők?

Az élővilág feltalálói közt említettük azt az ausztrál és új-zélandi szúnyogfajt, melynek lárvái nedves barlangfalakon fénylő, ragacsos, pókhálószerű fonalakból építenek fészket. Az **araknokampa** karácsonyi égökként világító hajlékai becsalogatják a barlangokba a kirándulókat, de a kisebb, gyanútlan rovarokat is. A fénylő szálakra ráragadó zsákmányt a szúnyoglárvák magukhoz húzzák, majd elfogyasztják.

Csalifény

Világító ragadozó az Atlanti-óceánban és a Jeges-tengerben élő **púpos horgászhall** is. Gerincének nyúlványaként kis lámpást fejlesztett, mellyel szájához csalogathatja a piszálkozó fényt követő zsákmányt. Az araknokampához hasonlóan a horgászhallak is sötétben élnek, tengerek, óceánok mélyén. A mesefilmekben aranyosnak ábrázolt halak valójában ijesztő külsejű, kegyetlen ragadozók. A náluk akár négyszer nagyobb vízi lényeket is pillanatok alatt felfalják.

„Tüzes” bogarak

A **szentjánosbogarak** a legismertebb világító lények. Potrohuk kis lámpásai a párkeresésben segítenek. Honnan ered a nevük? A bibliai Szent János „égő, világító lámpa”. Talán János evangéliumának e sorai miatt **szentjánosbogár** a rovar magyar neve. Keresztelő Szent János napja ugyanakkor a nyári napfordulóként ismert Szent Iván-éjjel azonos. Az év leghosszabb napján Európában több helyen hatalmas tüzet gyújtanak. A „tüzes” bogár (angolul: firefly) elnevezés innen is eredhet.

Tengeri lámpások

Az Észak-Amerika nyugati, partmenti vizeiben élő, különleges **kristálymedúza** kék színű fényét környezetétől függően zöldre változtatja. A kibocsátott fény zsákmányszerzésre és a ragadozók elriasztására való. A vegyészek erről a fajról derítették ki elsőként, hogy testében milyen kémiai reakciók eredményeként gyúl ki a fény. A folyamatot leíró tudósok 2008-ban kémiai Nobel-díjat kaptak.

Világító tuskók

Nyári éjszakán az erdőben sétálva megfigyelhetjük, hogy korhadó fatuskókból zöldes fény dereng. A kezdetben tanácstalan természet tudósok végül rájöttek, hogy a fényt a tuskókon élő gombák bocsátják ki. **Világító gombák** mindenhol élnek a Földön. Mintegy 70 olyan gombafajt ismerünk, amely sötétben világít. Bár egyelőre nem tudjuk, mire való a gombáknak a fény, annyi bizonyos, hogy a világításhoz oxigén, nedvesség és megfelelő hőmérséklet szükséges.

Mitől világít a macska szeme?

Ezt kérdezte tőletek néhány éve Bitay Éva néni, aki 50 éven át mesélt nekünk az élővilág csodáiról. A válasz egyszerű: a **macskák** szeme nem világít, hanem visszaveri a rávetülő, leghalványabb fényt is. A szemre eső fénycsóvát egy úgynevezett fényvisszaverő réteg felerősíti. Ennek köszönhetően a macska a sötétben a valóságosnál kétszer világosabb képet alkot a környezetéről. A macskák szeméről visszaverődő fény miatt úgy tűnik, mintha a szempár világítana.

Kisköpe

Honnan származik a szentjánosbogár magyar elnevezése?

Szeptemberi nyertesünk: Smutku Lili, Szatmárnémeti.

A megfejtéseket honlapunkon közöljük:
www.napsugar.ro/megfejtések.php

Baba-mama

Babahordozás a világ tájain

Miután világra jött, a kisbaba még hosszú ideig édesanyja közvetlen közelében él. Mivel a baba születésével az anyuka feladatai nem szűnnek meg, a világ különböző tájain élő anyukák hasonló módon hordozták napközben kisbabájukat.

A babahordozás egyik legelterjedtebb módja az, hogy az anyuka kendővel, szöttes vászondarabbal, hosszú kötőkkel ellátott szögletes szövetdarabbal, bármivel, ami a célra alkalmas, magára köti babáját. A baba leggyakrabban a mama hátára kerül, de ülhet oldalt is, vagy egészen fönt, a mama nyakszirtjén.

A Föld legmelegebb, de leghidegebb éghajlatú tájain is az anyukák magukra kötik babájukat. A sivatagi népek mamái, de a magas hegyvidéken élők is hátukon hordozzák pici gyermekük.

Ahol a biciklit talán még hírből sem ismerték, ott a vászonba csomagolt babát magát szerelték kerékre. Ilyen volt a babakocsi akkor, amikor még nem volt babakocsi.

Sok helyen, nálunk is, kezdetben jó szorosan bepólyálták a kicsit, hogy baja ne essék. Az észak-amerikai indiánok deszkára kötözték a pólyásbabát, akinek fejét kosárszerű alkotmány védte.

Mások viszont egyenesen kosárban hordozták a babát, a hátukon, a fejükön, vagy akár hosszú rúdról kétoldalt lelógatva. A merészebb mamák biciklire ültek babájukkal, eggyel, kettővel, akár hárommal is.

Leleményes anyukáknak az is eszükbe jutott, hogy ne babát, hanem babaszéket kössenek a hátukra. Abba ültették a kisbabát.

A felkötött babával aztán fát gyűjt, banánt hord, rizset szítál, házimunkát végez a mama.

Némely találékony mamák a fejükre akasztott hordozóban viszik magukkal babájukat. Főleg az afrikai népeknél ez a hordozó hálóból készül, abban alszik menet közben a kicsi.

A legegyszerűbb persze, ha az anya két karjában, a szíve fölött tartja kisbabáját, vagy a nyakába veszi. Így egyik esetben sem tud semmi mást csinálni. Ilyenkor teljes lényével babájára figyel. Ölbéli babának igazán jó lenni, ugye?

Összeállította:
LÁSZLÓ NOÉMI
Illusztráció:
BAK SÁRA

KÖSZABÓCSZA üzenetei

Áldott, boldog karácsonyt kívánok nektek, kedves barátaim, és azt, hogy ünnep előtt ne elvárásokkal legyen tele a lelketek, hanem várakozással. Aki elvár, az kapni szeretne (ajándékot, ünnepi lakomát, kisikált és feldíszített lakást). Aki vár, az maga is készül az ünnepre, igyekszik örömet szerezni, sokkal inkább adni akar, mint kapni.

Nekünk már adtatok is: levelet, rajzot, kézimunkát. Köszönjük mindenkinek: **Finta Hunor**, Kézdialmás, **Máté Zenina**, **László Anett**, **Varga Éva** Gyulakuta; **Lajos Dóra**, **Márton Ádám**, Székelyudvarhely, **Fekete Dóra**, Kézdivásárhely, **Kálmán Kriszta**, **Berecki Sarolta**, **Józsa Júlia**, Marosvásárhely; **Gyalai Korpos Hanna**, **Újvári Natália**, Lele; **Simon Mátyás András**, **Vitus-Bulbuk Áron**, Kolozsvár; **Jakab T. Emese**, Székelyudvarhely; **Nagy Kitti Nikolett**, Nyárádszereda; **Makri Mónika**, Dobra; a **szatmárnémeti Református Gimnázium IV.**; a **gyer-gyószentmiklósi Fogarasy Mihály Iskola IV. B**; a **sepsiszentgyörgyi Mikes Kelemen Líceum III. A, III. C, IV. C**; a **kolozsvári Apáczai Csere János Líceum IV. B**, a **János Zsigmond Kollégium III. osztálya**; a **szilágysomlyói III.**, a **gyulakuti V. B**; a **kézdialmási III.**, a **pécskai IV.**; a **lővétei III., IV.**; a **szilágycsehi III.**; a **kendi IV.**; a **diósadi II-IV.**; a **vetési IV. B osztály**; magyar-lapádi, kendi olvasóink.

• *Ebben az évben is felajánlok egy Napsugár előfizetést egy erdélyi rászorulóknak. Megrendelem a Szivárványt másfél éves kislányomnak is, aki már most szereti a könyveket, mondókákat, énekeket. Egyik este kimerült és elkeseredett voltam, valami vigasztalót kerestem: a Napsugár olvasása gyógyír volt számomra! Isten áldja és fizesse meg munkájukat! Szász Pólika, budapesti édesanya*

• *Havonta izgalommal várjuk Béla bácsit az új lapszámokkal. Nagy volt az öröm, amikor átvettük az ajándékot az összegyűjtött bélyegekért. Képünk ezt a pillanatot örökíti meg. Miklós Marika tanító néni és lemhényi másodikosai*

• *Köszönjük a bélyegekkel nyert ajándékokat, a Szólj, szám!-megfejtésekért kapott nagydíjat, oklevelet és a csodaszép 100 Magyar Népmese könyvet! A tekerőpataki IV. osztály és Bíró Annamária tanító néni*

• **Fülöp Hajnal tanító néni** krasznahorváti kisdíákjai a maguk díszítette karácsonyfa előtt készült osztályképet küldték el nekünk.

• Jó hangulatban készültünk az ünnepre. Karácsonyi énekeket dúdolgattunk, kézműveskedtünk, feldíszítettük a termet. Kovács Éva tanítónő tavalyi negyedikesei a szatmárnémeti Mircea Eliade Iskolából

• Geréd Erika és Márton Annamária csíkdánfalvi tanító nénik tavaly karácsonykor saját készítésű társasjátékot kaptak ajándékba az osztályuktól.

Olvass,
és küldj
rajzot róla!

Maros és Olt. A lövétei
András Mónika tanítványa
ai a népmonda minden egyes
jelenetét megrajzolták.

Simon Mátyás András harmadikos a kolozsvári Zeneliceumban. Ő nem olvasmány-, hanem zeneélményét illusztrálta: Vivaldi *Négy évszak* című zene-művét.

Major Borbála, datki olvasónk bár még csak másodikos, a nyári vakációban az összes **Csipike**-mesét egyedül olvasta el.

Sportolj,
és küldj fényképet
magadról!

• Opra Kinga tanítónő marosszentgyörgyi osztálya rendszeresen eljár korcsolyázni. Szülők, testvérek is csatlakoznak, igazán nagy csapat gyűl össze.

Kedvencetek, december

Kész eszperente nyelv!
Ahány E betű van a címben,
annyi ünnep az év utolsó hónapjában:
három advent-vasárnap, Mikulás,
Luca-nap, karácsony, szilveszter.
Üdvözlét és kézimunkaötlet ennél sokkal
több érkezett tőletek.

Lássuk, hány fenyő, angyalka,
Mikulás és rénszarvas fér el
két Napsugár-oldalon?

Bunău Irén tanító
néni árpádi osztálya

Sárközi Erzsébet
árpádi tanítónő diákjai

Somogyi
Piroska taní-
tónő osztálya
Szilágy-
nagyfaluból

Nagy Lenke
ívői tanítványai

Ambrus Katalin
és Benedek Ibolya tanítványai,
Gyergyószentmiklós,
Fogarasy Mihály Iskola

Kürti Csilla
osztálya
Bogdándról

Varga Regina
tanító néni fehér-
egyházi diákjai

Szigeti Anna-Mária tanító néni
osztálya a marosvásárhelyi
G. Coșbuc Iskolából

Bak Márta tanító néni
osztálya a kolozsvári
S. Toduță Zenei
Főgimnáziumból

Kötő Balázs, Laczkó
Erzsébet diákja a kolozsvári
Apáczai Csere János
Líceumból

László Mária
tanítványai
a székelyudvarhelyi
Tamási Áron
Gimnáziumból

Halász Tünde osztályának
lufi-karácsonyfája a nagy-
váradai 16-os Iskolában

Dragomirescu Viola tanító
néni segesvári diákjai

Finna Enikő tanító néni tordai kisdiákjai

Irkafirka

Végre, végre december,
Mikulás, karácsony, szilveszter.
Alig várom, jöjjön már,
A sok ünnep engem vár.
Anya süt, főz, takarít,
Apa és Petra segít valamit.
Vidámság és boldogság
Tölts be a családot.

Péter Petra,
Marosvásárhely

Blaga Anita,
Négyfalu

Gyere már, december,
Hogy örüljön az ember.
Gyere már, karácsony,
Hogy legyen sok kalácsom.

Hideg, hideg, hideg van,
A házukban meleg van.
Nagyon sok boldogságot,
Kívánjuk a jó karácsonyt.

Kristály Barbara,
Csíkszentdomokos

Kátai Dániel Tibor,
Börvely

Motoz Lorena,
Szatmárnémeti

Örüljete, gyerekek,
örüljete, felnőttek,
a kis Jézus megszületett.
Édesanyja Mária,
édesapja József,
a jászolra néznek,
milyen szép a gyermek!

Nagy Kitti Nikolett,
Nyárádszereda

Cserépben a föld,
földben a törzsem,
törzsön a zöld lombom,
a lombomon égők,
angyalhaj, gömb,
a fejemen csillag.
Ki lehetek,
ha nem a karácsonyfa?

Marton Bíborka,
Nyárádszereda

Mikulás, Mikulás,
tele a zsákja,
jön, hisz a tanító
néni is várja.
Mikulás, Mikulás,
nagyon siess,
hogy mindenkinek
ajándékot vihess.
Mikulás, Mikulás,
jó, hogy jöttél,
hogy a sok gyerekek
ajándékot vittél.
Mikulás, Mikulás,
gyere majd jövőre,
a sok gyerek örömére.

Vita Viktória,
Disznajó

Már karácsony van
álmaimban,
az angyalnak
most már írtam:
azt mondom, jó kis
gyerek voltam,
mert soha senkit se
bántottam.
Anyával mézes
pogácsát sütünk,
mert így zajlik
a mi ünnepünk.
Ilyenkor mindig
sokat tévézünk,
és az is igaz,
hogy sokat eszünk.

Fodor István,
Barót

Konc Gyopár-Anna,
Csíkszereda

Szabó Léda
Orsolya,
Szabadka

**Páli-Kis Éva tanítónő
osztálya a zilahi
S. Bănuțiu Iskolából:**

Minden télen hull a hó,
itt a Mikulás, ho-ho-hó!
Zsákja tele minden jóval,
ajándékkal, mogyoróval.
A gyerekek arcára mindenhol
boldogságot varázsol!

Csiszár Lilla

Áldott estén,
karácsony éjjelén
angyalok szállnak
fenn az égen.
Mindenkihez be-benéznek,
mindenhová odaérnek,
áldást hoznak minden házra,
csillagot a fenyőfára.

Vicsi Aneyla

Karácsonykor hull a hó,
eljön hozzánk Télapó!
Hátán van a hátizsák,
benne sok-sok finomság.
Kisgyerekek megörülnek,
ajándéknak örvendeznek,
örvendeznek-hancúroznak,
boldog karácsonyt kívánnak!

Ilyés Tímea

A karácsony
a szeretet ünnepe,
amikor mindenki
ajándékot kap,
családtól, barátoktól,
ismerősektől,
de a legnagyobb ajándék,
amikor te adsz.

Szövérdi Gréti

Fehér hó lepi be a földet,
gyönyörűen csillog a fény,
ünnepre készül minden lélek,
a szeretet ünnepe
a lelkünkben él!

Deák Tamás Zsolt

**Crnyákovity
Anna,
Szabadka**

**Nagy Dóra,
Szatmárnémeti**

**Mogyorosi Antónia,
Marosvásárhely**

A csíkszeredai József Attila Iskola IV. Sbs osztálya és tanítói, Pászka Zsuzsa és Páll Edit „józsefatiláskodtak”: saját elképzelésük szerint faragták át verseit. Íme néhány részlet:

De szeretnék bátor lenni,
Semmitől meg nem ijedni,
Az utcákon bátran lépni,
Gyerekeknek segíteni.

Kelemen Péter Bendegúz

De szeretnék tanár lenni,
Gyerekeket tanítani,
Sok szülőnek beszámolni,
Milyen szemtelen ez a Móni.

Gaál Eszter

De szeretnék izmos lenni,
Egyszer vonatot emelni,
Új terembe járni gyúrni,
S száz forintért súlyzót venni.

Tőke Balázs Szilamér

De szeretnék fa lenni,
Galambokra ügyelni,
Szép színemmel büszkélkedni,
S a többi fával beszélgetni.
Míg a levegőt tisztogatnám,
Sárga leveleimet elhullatnám.

Ciobîcă Alexandra

De szeretnék rendőr lenni,
Egyszer pisztollyal is lőni,
Kék ruhában járni, vezetni,
Egy százasért megbüntetni.

Páll Mátyás

**Címlap: BAK SÁRA, GUBA-KEREKES ZSUZSA, MOLNÁR KRISZTINA, POJUM EDITH,
SZÜCHER ÁGNES, VASS JÓZSEF rajzai, SZABÓ KINGA mézeskalácsa**

NAPSUGÁR, gyermekirodalmi lap. Kiadja a NAPSUGÁR Kft. Főszerkesztő: LÁSZLÓ NOÉMI. Képszerkesztő: MÜLLER KATI. Lapterv: Könczey Elemér. Honlapszerkesztő, nyomdai előkészítés: Komáromy László. Műszaki szerkesztő: Várdai Éva. **Megrendelhető a szerkesztőség címén:** 400462 Cluj, Bld. C. Brâncuși nr. 202. ap. 101. E-mail: naps.sziv@napsugar.ro. Honlap: www.napsugar.ro. Telefon/Fax: 0264/418001 **A lapok árát a következő bankszámlákra várjuk:** Cont IBAN: RO45RNCB0106026602080001 B.C.R., CLUJ vagy RO70BTRL01301202P90961XX S.C. NAPSUGÁR-EDITURA S.R.L. CUI: 210622. **Készült a kolozsvári TipoOffset Kft. nyomdájában.** ISSN 1221-7751

JÓZSEF ATTILA

Betlehemi királyok

Adjonisten, Jézusunk, Jézusunk!

Három király mi vagyunk.

Lángos csillag állt felettünk,
gyalog jöttünk, mert siettünk,
kis juhocska mondta – biztos
itt lakik a Jézus Krisztus.

Menyhárt király a nevem.

Segíts, édes Istenem!

Istenfia, jónapot, jónapot!

Nem vagyunk mi vén papok.

Úgy hallottuk, megszülettél,
szegények királya lettél.

Benéztünk hát kicsit hozzád,

Üdvösségünk, égi ország!

Gáspár volnék, afféle
földi király személye.

Adjonisten, Megváltó, Megváltó!

Jöttünk meleg országból.

Főtt kolbászunk mind elfogyott,
fényes csizmánk is megrogyott,
hoztunk aranyat hat marékkal,
tömjént egész vassfazékkal.

Én vagyok a Boldizsár,
aki szerezseny király.

Irul-pirul Mária, Mária,

boldogságos kis mama.

Hulló könnye záporán át
alig látja Jézuskáját.

A sok pásztor mind muzsikál.

Meg is kéne szoptatni már.

Kedves három királyok,
jóéjszakát kívánok!

JÁNOSI ANDREA
rajza

Szentjánosbogár

E lapszám támogatói:

Vágjátok ki a bélyeget, és ragasszátok nevetek
mellé az osztály közös gyűjtőlapjára.

✂ KÜRTI ANDREA rajza

Ára 5 lej